

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 566/2015-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. novembra 2015 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátskou kanceláriou JUDr. Patrik HOLINGA s. r. o., advokátska spoločnosť, Hlavná 25, Košice, v mene ktorej koná konateľ advokát JUDr. Patrik Holinga, vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd prípisom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky č. k. VI/1 Pz 565/14/1000-15 z 8. augusta 2014 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČIA] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 14. októbra 2014 doručená sťažnosť (doplnená 9. marca 2015 a 25. augusta 2015) [REDAKČIA], [REDAKČIA] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základného

práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) prípisom Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „generálna prokuratúra“) č. k. VI/1 Pz 565/14/1000-15 z 8. augusta 2014.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že v konaní vedenom Okresným súdom Humenné (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 5 C 159/2009 sa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalobca“), domáhal proti sťažovateľovi ako žalovanému v 1. rade a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná v 2. rade“), zaplatenia sumy 441 479,12 € s príslušenstvom z dôvodu nevrátenia poskytnutej pôžičky, ktorú žalobca poskytol sťažovateľovi a žalovaná v 2. rade vystupovala ako ručiteľka.

Okresný súd rozsudkom č. k. 5 C 159/2009-292 z 12. septembra 2011 vo veci rozhodol tak, že sťažovateľovi a žalovanej v 2. rade uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 441 479,12 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 8,5% ročne zo sumy 441 479,12 € od 21. novembra 2007 do zaplatenia a trovy konania v sume 39 150,38 € v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu plnenia povinnosť druhého zo žalovaných.

Proti prvostupňovému rozhodnutiu podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 6 Co 163/2012-399 z 18. júna 2013 rozhodol tak, že rozsudok okresného súdu potvrdil a sťažovateľa a žalovanú v 2. rade zaviazal zaplatiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v sume 1 580,74 € do 15 dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

Rozsudok okresného súdu č. k. 5 C 159/2009-292 z 12. septembra 2011 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 6 Co 163/2012-399 z 18. júna 2013 mal nadobudnúť právoplatnosť 19. novembra 2011.

Sťažovateľ podaním z 18. júla 2014 prostredníctvom svojho právneho zástupcu podal generálnej prokuratúre podnet na podanie mimoriadneho dovolania proti rozsudku krajského súdu z 18. júna 2013, ktorý generálna prokuratúra vybavila prípisom č. k VI/1 Pz 565/14-1000-15 z 8. augusta 2014 doručeným sťažovateľovi (jeho právnomu zástupcovi) 14. augusta 2014 tak, že ho odložila z dôvodu uplynutia lehoty na podanie mimoriadneho dovolania.

Podľa názoru sťažovateľa generálna prokuratúra „*Opatrením... o odložení veci, sp. zn. VI/1 Pz 565/14/1000-15 zo dňa 08. 08. 2014*“ porušila jeho základné právo zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Argumentácia sťažovateľa na podporu jeho presvedčenia o porušení ním označených práv spočíva v tvrdení, že všeobecné súdy konajúce v predmetnej veci nedostatočne zistili skutkový stav a riadne sa nevysporiadali so skutočnosťami, na ktoré sťažovateľ poukázal.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd porušené boli, Opatrenie Generálnej prokuratúry SR o odložení veci zo dňa 08. 08. 2014, sp. zn. VI/1 Pz 565/14/1000-15 zrušuje a vec vracia Generálnemu prokurátorovi na ďalšie konanie a následné podanie mimoriadneho dovolania Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky.“

Podaním doručeným ústavnému súdu 9. marca 2015 sťažovateľ doplnil sťažnosť *„o právny názor vyplývajúci z judikatúry príslušných súdov, ktorý podporuje tvrdenia sťažovateľa uvedené v podanej ústavnej sťažnosti“*.

Podstata doplnenia sťažnosti spočívala jednak v zopakovaní tvrdenia sťažovateľa, že *„odvolací súd sa v konaní nevyjadril k zásadným právnym otázkam, dokonca sa nimi ani nezaoberal, len si jednoducho osvojil názory prvostupňového súdu, čím došlo zo strany súdu nie len k porušeniu zákona, ale aj práva na spravodlivé súdne konanie“*, a jednak v

citácii judikátov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (sp. zn. 8 Sžo 53/2011 z 26. apríla 2012), Európskeho súdu pre ľudské práva (rozhodnutia Ruiz Torija c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. 12. 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. 5. 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. 2. 1998) a ústavného súdu (IV. ÚS 115/03), ktoré sa týkali požiadaviek riadneho odôvodnenia rozhodnutia.

Zároveň sťažovateľ poukázal na skutočnosť, že konanie vedené okresným súdom pod sp. zn. 5 C 159/2009 je *«stále „živé“ konanie»*, pretože dovtedy nebolo v tomto konaní právoplatne rozhodnuté o ne/priznaní oslobodenia sťažovateľa od súdnych poplatkov.

Podaním doručeným ústavnému súdu 25. augusta 2015 sťažovateľ opäť doplnil sťažnosť *„o právny názor podporujúci“* jeho *„tvrdenia...“*.

Sťažovateľ v doplnení sťažnosti požiadal ústavný súd, aby *„vykonal nápravu protiprávneho stavu, ktorý zapríčinil Krajský súd Prešov svojím konaním a rozhodnutím, pretože nám bola naša snaha o nápravu zo strany Krajského súdu Prešov znemožnená. Pričom podľa nášho názoru, ak sú nami uvádzané skutočnosti pravdou, v tom prípade vedomé konanie Krajského súdu Prešov môže vyústiť až do trestnoprávnej roviny“*.

Napokon sťažovateľ poukázal na priebeh konania o jeho návrhu na oslobodenie od platenia súdnych poplatkov v konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 5 C 159/2009 s tým, že okresný súd uznesením č. k. 5 C 159/2009-412 z 25. januára 2015 jeho návrhu nevyhovel, a teda oslobodenie mu nepriznal, avšak krajský súd uznesením č. k. 8 Co 67/2015-429 z 28. apríla 2015 ho od platenia súdnych poplatkov v danej veci oslobodil.

II.

Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah... Ústavný súd môže zároveň vec vrátiť na ďalšie konanie...

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon.

Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu návrhu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť

k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03).

Podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje predovšetkým vo viazanosti petitom tohto návrhu, teda tou časťou sťažnosti (v konaní podľa čl. 127 ústavy), v ktorej sťažovateľ (v danom prípade zastúpený kvalifikovaným právnym zástupcom) špecifikuje, akého rozhodnutia sa od ústavného súdu domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí predmet konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na uvedené môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorý označil za porušovateľa svojich práv (m. m. IV. ÚS 415/09, IV. ÚS 355/09, II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05). Tvrdenie o porušení iných práv, resp. iným subjektom uvedeným v odôvodnení sťažnosti mimo petit návrhu ústavný súd považuje iba za súčasť argumentácie.

Vzhľadom na uvedené za predmet sťažnosti treba považovať namietané porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru pripisom generálnej prokuratúry č. k. VI/1 Pz 565/14/1000-15 z 8. augusta 2014, keďže sťažovateľ v sťažnosti za porušovateľa svojich práv označuje výlučne len generálnu prokuratúru a jej prípis z 8. augusta 2014 (*„... sťažnosť vo veci namietania porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Opatrením Generálnej prokuratúry SR o odložení veci zo dňa 08. 08. 2014, sp. zn. VI/1 Pz 565/14/1000-15.“*).

Na tomto nemôže nič zmeniť ani skutočnosť, že sťažovateľ v sťažnosti formuluje výhrady predovšetkým proti postupu okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 C 159/2009 a jeho rozsudku z 12. septembra 2011, ako aj postupu krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Co 163/2012 a jeho rozsudku z 18. júna 2013 (ale aj ďalším v predmetnom konaní vydaným rozhodnutiam).

Z uvedeného dôvodu mohol ústavný súd predbežne prerokovať sťažnosť sťažovateľa len v rozsahu namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, ku ktorému malo dôjsť postupom generálnej prokuratúry vo veci vedenej pod č. k. VI/1 Pz 565/14/1000-15 a jej prípisom z 8. augusta 2014.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd v minulosti vo veciach sťažností podaných pre namietané porušenie základných práv v súvislosti s postupom a vybavením podnetov na podanie mimoriadneho dovolania generálnou prokuratúrou poukázal predovšetkým na skutočnosť, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania sú upravené v § 243e a nasl. Občianskeho súdneho poriadku, z ktorých jednoznačne vyplýva, že ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorého využitie ako procesného inštitútu patrí výlučne generálnemu prokurátorovi Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“), t. j. závisí len od jeho rozhodnutia, či mimoriadne dovolanie podá alebo nepodá. To zároveň znamená, že sťažovateľ nemá ústavou garantované právo, prostredníctvom ktorého by si mohol „vynútiť“, aby generálny prokurátor vyhovel jeho podnetu, ktorým sa domáhal podania mimoriadneho dovolania (napr. IV. ÚS 204/2013, III. ÚS 104/2014).

Uvedenému záveru zodpovedá aj stabilizovaná judikatúra ústavného súdu, podľa ktorej na vyhovie podnetu fyzických osôb alebo právnických osôb na podanie mimoriadneho dovolania neexistuje právny nárok, t. j. osobe, ktorá takýto podnet podala, nevzniká právo na jeho prijatie, resp. akceptovanie, a teda generálny prokurátor nemá povinnosť takémuto podnetu vyhovieť. Z obsahu základného práva na inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy možno vyvodiť len povinnosť, aby sa prokurátor podnetom sťažovateľa zaoberal podľa príslušných ustanovení zákona č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov. Je však na úvahe generálneho prokurátora rozhodnúť o tom, či podá alebo nepodá mimoriadne dovolanie. Ústavný súd v tejto súvislosti viackrát vyslovil, že oprávnenie na podanie mimoriadneho dovolania nemá charakter práva, ktorému je poskytovaná ústavnoprávna ochrana (II. ÚS 176/03, IV. ÚS 344/04, II. ÚS 144/05, I. ÚS 147/2010 atď.).

Generálna prokuratúra v prípise č. k. VI/1 Pz 565/14/1000-15 z 8. augusta 2014, ktorým odložila podnet sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania, keď zistila, že zákonné podmienky na podanie mimoriadneho dovolania nie sú dané, pretože uplynula lehota na podanie mimoriadneho dovolania.

Z napadnutého prípisu je zrejmé, že generálna prokuratúra sa podnetom sťažovateľa na podanie mimoriadneho dovolania dostatočným spôsobom zaoberala, zaujala k nemu jasné stanovisko a svoj výsledok sťažovateľovi oznámila, pričom jej odpoveď nemožno považovať za arbitrárnu.

Ústavný súd považuje za nutné zvýrazniť aj tú skutočnosť, že sťažovateľ vo svojej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy a ani v jej dvoch doplneniach neuviedol absolútne žiadnu skutočnosť, ktorou by záver generálnej prokuratúry o potrebe odloženia jeho podnetu z dôvodu uplynutia lehoty na podanie mimoriadneho dovolania spochybnil alebo sa aspoň pokúsil spochybniť. Stanovisko generálnej prokuratúry k jeho podnetu ani náznakom neatakoval, t. j. netvrdí, že generálna prokuratúra jeho podnet odložila v rozpore so zákonom, alebo že by tak rozhodnúť nemohla. Celá, v odôvodnení sťažnosti uvedená, argumentácia sťažovateľa sa v podstate týka iba postupov a rozhodnutí okresného súdu

a krajského súdu. Sťažovateľ teda ani neuviedol, v čom konkrétne mal spočívať zásah do jeho základných práv generálnou prokuratúrou.

Na základe uvedeného ústavný súd dospel k záveru, že medzi namietaným porušením základného práva sťažovateľa na inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a označeným prípisom generálnej prokuratúry č. k. VI/1 Pz 565/14/1000-15 z 8. augusta 2014 absentuje akákoľvek príčinná súvislosť, čo bolo dôvodom odmietnutia sťažnosti sťažovateľa podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre jej zjavnú neopodstatnenosť.

Pretože sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

Košice 18. novembra 2015